

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26 вересня 2023 року

м. Дніпро

№ 54/55-р/к

Справа № 54/5-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (далі – АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», Товариство) протягом 2020 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

Товариство відключило від електроживлення виробничі приміщення товариства з обмеженою відповідальністю «Виробнича компанія «Альбатрос», яке не мало заборгованості за надані послуги з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів цього суб'єкта господарювання – споживача електричної енергії.

Відключення відбулось за відсутності законодавчо визначених підстав, у зв'язку з тим, що споживач повністю не сплатив виставлений Товариством авансовий рахунок за очікувані обсяги споживання послуг з розподілу електричної енергії у майбутньому розрахунковому періоді, оскільки вважав відповідні нарахування необґрунтовано завищеними.

За результатами розгляду справи №54/5-22 такі дії Товариства, визнано зловживанням монопольним становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні Товариства, що є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50», та визначеним частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

За вказане порушення на Товариство накладено штраф у розмірі 5000 (п'ять тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №54/5-22 про порушення Товариством законодавства про захист економічної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань від 27.07.2023 №54-03/101п, з попередніми висновками у зазначеній справі

ВСТАНОВИЛА

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- 1) Двадцять восьмого липня 2020 року до Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), відповідно до доручення Антимонопольного комітету України від 27.07.2020 № 8-01/9651, надійшла на розгляд заява ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВК «АЛЬБАТРОС» (далі – ТОВ «ВК «Альбатрос», Заявник) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ від 23.07.2020 № 23/07 (вх. Відділення від 28.01.2022 № 54-01/399К) (далі – Заява).
- 2) Відділенням на адресу Товариства направлено вимогу про надання інформації від 31.07.2020 № 54-02/2261.
- 3) Відділенням 21.08.2020 отримано лист Товариства від 20.08.2020 № 31477/1001, яким надано інформацію на вимогу від 31.07.2020 № 54-02/2261.
- 4) Розпорядженням голови Відділення від 09.09.2020 № 54/12-рп розгляд Заяви зупинено до завершення розгляду судом, пов'язаною з цією заявою іншої справи.
- 5) Листом Відділення від 09.09.2020 № 54-02/2839 повідомлено Заявника про зупинення розгляду Заяви.
- 6) Розпорядженням голови Відділення від 20.01.2022 № 54/1-рп поновлено розгляд Заяви у зв'язку із завершенням розгляду судом, пов'язаної з цією заявою іншої справи.
- 7) Листом Відділення від 20.01.2022 № 54-02/305 повідомлено Заявника про поновлення розгляду Заяви.
- 8) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 20.01.2022 №54/6-рп/к розпочато розгляд справи №54/5-22 за ознаками вчинення АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- 9) Листом Відділення від 24.01.2022 №54-02/336 Заявника повідомлено про початок розгляду справи №54/5-22.
- 10) Листом Відділення від 24.01.2022 №54-02/337 на адресу Товариства надіслано копію розпорядження про початок розгляду справи №54/5-22, яке отримано Товариством 26.01.2022 (рекомендоване повідомлення про вручення поштового відправлення № 4900403560770).
- 11) Відділення направило Заявнику лист від 31.01.2022 № 54-02/455 про надання інформації.
- 12) Одинадцятого лютого .2022 року Відділення отримало лист Заявника від 09.02.2022 № 09/02, яким надано інформацію, що запитувалась листом Відділення від 31.01.2022 № 54-02/455.
- 13) Листом Відділення від 04.08.2023 № 54-02/1594 копію подання від 27.07.2023 № 54-03/101п з попередніми висновки у справі № 54/5-22 направлено на адресу Товариства

- 14) Листом Відділення від 08.08.2023 № 54-02/1612 копію подання від 27.07.2023 № 54-03/101п з попередніми висновки у справі № 54/5-22 направлено на адресу Заявника.
- 15) Листом від 18.08.2023 № 18/08-23 (вх. Відділення від 21.08.2023 № 54-01/1492) Товариство надало Відділенню письмові зауваження та заперечення щодо змісту подання від 27.07.2023 № 54-03/101п з попередніми висновки у справі № 54/5-22.
- 16) Листом від 13.09.2023 № 54-02/1909 Відділення повідомило Товариство про засідання адміністративної колегії Відділення (про дату, час і місце розгляду справи).
Листом від 13.09.2023 № 54-02/1908 Відділення повідомило Заявника про засідання адміністративної колегії Відділення (про дату, час і місце розгляду справи).
- 17) Інформацію про подання від 27.07.2023 № 54-03/101п з попередніми висновки у справі №54/5-22, з повідомленням про дату, час і місце розгляду справи №54/5-22, розміщено 15.09.2023 на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України (суб-сайті Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у розділі «Всі новини»).

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

2.1. Заявник

- 18) До Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) 04.08.2017 внесений запис за № [інформація доступ до якої обмежено] про державну реєстрацію ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВК «АЛЬБАТРОС» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація доступ до якої обмежено]), адреса місцезнаходження: [інформація доступ до якої обмежено], з 01.11.2021 найменування юридичної особи змінено на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЕЙПЕР ПРОД» (далі ТОВ «Пейпер-Прод») та змінено адресу місцезнаходження на: [інформація доступ до якої обмежено].
- 19) Відповідно до відомостей з ЄДР, основним видом діяльності ТОВ «ВК «Альбатрос» (з 01.11.2021 - ТОВ «Пейпер-Прод») є [інформація доступ до якої обмежено].
- 20) Як юридична особа, що здійснює господарську діяльність із виробництва товарів, ТОВ «ВК «Альбатрос» (з 01.11.2021 - ТОВ «Пейпер-Прод») є суб'єктом господарювання у визначенні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

2.2. Відповідач

- 21) До ЄДР, 27.07.2004 внесений запис за № [інформація доступ до якої обмежено] про державну реєстрацію АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», ідентифікаційний код юридичної особи [інформація доступ до якої обмежено], місцезнаходження: [інформація доступ до якої обмежено] .
- 22) Відповідно до відомостей з ЄДР основним видом діяльності АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» є [інформація доступ до якої обмежено].
- 23) Як юридична особа, що здійснює господарську діяльність, АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» є суб'єктом господарювання у визначенні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА ТОВАРИСТВА НА РИНКУ.

Становище Товариства на ринку послуг з розподілу електричної енергії визначається відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Комітету від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням положень пункту 2.2 Методики, відповідно до якого етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- 24) Згідно із пунктом 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:
суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання;
конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- 25) За визначеннями, наведеними у статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії»:

розподіл електричної енергії – транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу, крім постачання електричної енергії (пункт 78 частини першої цієї статті);

система розподілу - система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикачів, що використовується для розподілу електроенергії (пункт 82 частини першої цієї статті).

оператор системи розподілу - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обґрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності (пункт 56 частини першої цієї статті)
- 26) Відповідно до положень статті 8 Закону України «Про ринок електричної енергії», господарська діяльність з розподілу (передачі) електричної енергії, провадиться на ринку електричної енергії за умови отримання відповідної ліцензії, яка видається регулятором – Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у встановленому законодавством порядку (далі – НКРЕКП, Регулятор).
- 27) Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу (передачі) електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470 (далі – Ліцензійні умови).
- 28) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» здійснює господарську діяльність із розподілу електричної енергії, відповідно до Ліцензійних умов, на підставі ліцензії виданої Товариству відповідно до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електроенергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від **Інформація доступ до якої обмежена** (далі – Постанова НКРЕКП №1440).
- 29) Отже, у визначенні статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії», АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» є оператором системи розподілу (далі – ОСР).
- 30) Послуги з розподілу електричної енергії є платними. Так, частиною першою статті 7 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що на ринку електричної енергії

державному регулюванню підлягають, зокрема тарифи на послуги з розподілу електричної енергії.

- 31) Таким чином, послуги з розподілу електричної енергії є предметом господарського обороту, на який існує попит та пропозиція, тобто, *товаром* у визначенні абзацу чотирнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- 32) З огляду на вищенаведене, у даному випадку, **об'єктами аналізу** щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є:

- *суб'єкт господарювання*: - АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (як оператор системи розподілу у визначенні статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії»);

- *конкретний товар (послуги), який продається цим суб'єктом господарювання*: - послуги з розподілу електричної енергії, що надає АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (далі - **Послуги**).

Інша господарська діяльність Товариства, крім надання Послуг, не є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- 33) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- 34) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін (пункту 4.2. Методики).
- 35) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» ринок електричної енергії функціонує на конкурентних засадах, крім діяльності суб'єктів природних монополій.
- 36) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що:
природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);
суб'єкт природної монополії - суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.
- 37) Згідно із абзацом восьмим частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері

розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами).

- 38) Згідно із частиною другою статті 5 Закону України «Про природні монополії» Зведений перелік суб'єктів природних монополій ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, - національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.
- 39) За даними Зведеного переліку суб'єктів природних монополій, розміщеного на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України, АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» є суб'єктом природної монополії на ринку надання послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області.
- 40) Згідно із положеннями Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 14.03.2018 № 312 (далі - Правила 312, Правила роздрібного ринку електричної енергії, ПРРЕЕ):
- «Результатом розподілу (передачі) електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості отримання відповідним суб'єктом роздрібного ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності електрозабезпечення відповідно до договору в точках приєднання електроустановок учасників роздрібного ринку.
 - Відповідно до договорів про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, що укладаються зі споживачем та електропостачальником відповідно до цих Правил, оператор системи передачі згідно з Кодексом системи передачі та оператори систем розподілу згідно з Кодексом систем розподілу здійснюють, відповідно, передачу та розподіл електричної енергії на роздрібному ринку в точку розподілу до електроустановки споживача на території діяльності відповідного оператора системи» (пункт 2.1.1. глави 2.1 розділу II Правил 312);
- 41) Постачання електричної енергії її споживачам є неможливим без одночасного отримання ними послуг з розподілу електричної енергії, отже функціональним призначенням Послуг, як товару, є забезпечення потреби споживачів електроенергії у її транспортуванні від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі до об'єктів (електроустановок) споживачів
- 42) В рамках даного дослідження не встановлено інших товарів, які б, з огляду на споживчі характеристики, умови споживання, реалізації мали б для покупців (споживачів) ознаки товару, подібного (аналогічного) Послугам.
- 43) Отже: **товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», є Послуги;
- 3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).**
- 44) Згідно із пунктом 2.1.2. глави 2.1 розділу II Правил 312:
- «Оператор системи зобов'язаний укласти договори про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається

розподіл (передача) електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу (передачі) електричної енергії оператором системи до власних електроустановок».

- 45) Отже,
 - **продавцем Послуг** є: АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», як оператор системи розподілу, що здійснює відповідну ліцензовану діяльність;
 - **споживачами Послуг** є: юридичні та фізичні особи – власники (користувачі) електроустановок, що у встановленому порядку приєднані до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні ліцензіата - АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (далі – Споживачі).

3.3. Визначення товарних меж ринку

- 46) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- 47) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 відсутність суттєвої різниці в цінах;
 взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
 При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
 Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- 48) Необхідною умовою отримання послуг з розподілу електричної енергії є приєднання електроустановок споживача до системи розподілу.
- 49) Як зазначалося вище споживачами Послуг є: юридичні та фізичні особи – власники (користувачі) електроустановок, що у встановленому порядку приєднані до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні ліцензіата - АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (далі – Споживачі).
- 50) Відповідно до положень частини третьої - шостої статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії»:
 - послуга з приєднання електроустановок замовника до системи розподілу є платною послугою та надається оператором системи розподілу відповідно до договору про приєднання;
 - порядок приєднання до електричних мереж операторів систем розподілу визначається кодексом систем розподілу;
 - оператор системи розподілу надає послугу із стандартного приєднання (з нестандартного приєднання "під ключ") відповідно до умов договору про приєднання, а саме готує технічне

завдання на проектування, забезпечує розроблення та узгодження з іншими заінтересованими сторонами проектної документації на будівництво, реконструкцію та/або технічне переоснащення електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення електроустановок замовника (до точки приєднання електроустановок замовника), здійснює заходи щодо відведення земельних ділянок для розміщення об'єктів електроенергетики, забезпечує виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також здійснює первинне підключення об'єкта замовника.

- 51) Відповідно до положень *глави 4.2 розділу IV Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310*:
- Оператор системи розподілу (ОСР) надає послугу зі стандартного приєднання відповідно до умов договору про стандартне приєднання.
 - Послуга зі стандартного приєднання передбачає виконання ОСР комплексу робіт, а саме:
 - розроблення технічних умов, включаючи вимоги щодо влаштування вузла комерційного обліку;
 - підготовку технічного завдання на проектування;
 - розроблення та узгодження з іншими заінтересованими сторонами проектної документації на будівництво, реконструкцію та/або технічне переоснащення електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення електроустановок замовника (до точки приєднання електроустановок замовника);
 - здійснення, у разі необхідності, заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення об'єктів електроенергетики;
 - виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт.
 - Надання послуги зі стандартного приєднання передбачає:
 - надання замовником ОСР заяви про приєднання із зазначенням відомостей та необхідних документів, визначених у пункті 4.4.2 глави 4.4 цього розділу;
 - визначення типу приєднання залежно від відстані та величини потужності;
 - підготовку і видачу замовнику технічних умов за формою, наведеною в додатку 4 до цього Кодексу, розрахунку вартості плати за приєднання до електричних мереж та рахунку на сплату плати за приєднання;
 - оплату замовником вартості приєднання відповідно до умов договору про приєднання;
 - підготовку ОСР проекту зовнішнього електрозабезпечення;
 - виконання ОСР будівельних робіт в електричних мережах від точки забезпечення потужності до точки приєднання електроустановок замовника;
 - подання ОСР робочої напруги в точку приєднання електроустановок замовника (на контактні з'єднання електричних мереж (межа балансової належності)).
 - Максимальний (граничний) строк надання послуги зі стандартного приєднання для електроустановок замовника першого ступеня потужності становить 45 календарних днів, починаючи з наступного робочого дня від дня оплати замовником ОСР повної вартості приєднання або першого авансового платежу відповідно до договору про приєднання. Для електроустановок замовника другого ступеня потужності цей строк становить 60 календарних днів, починаючи з наступного робочого дня від дня оплати замовником ОСР вартості приєднання відповідно до договору про приєднання.
 - Послуга з нестандартного приєднання «під ключ» передбачає виконання комплексу робіт, що відповідає стандартному приєднанню та виконується за тією ж процедурою.
 - Граничний строк надання послуги з нестандартного приєднання «під ключ», варіюється від 120 до 350 календарних днів у залежності від потужності приєднання.
- 52) Вищенаведене свідчить, що Споживачі Послуг (тобто юридичні та фізичні особи – власники (користувачі) електроустановок, що у встановленому порядку приєднані до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні ліцензіата - АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ») не можуть за звичайних умов легко перейти від

споживання Послуг до споживання іншого товару, зокрема до споживання послуг з розподілу електричної енергії, що надаються іншими операторами системи розподілу, *оскільки для такого переходу необхідно здійснити нове приєднання до системи розподілу іншого оператора, що потребує значних матеріальних витрат та витрат часу.*

- 53) Отже, за показниками взаємозамінності, зокрема, за: подібністю призначення, споживчими властивостями, умовами використання, подібністю технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, Послуги не мають товарів-замінників.
- 54) Враховуючи наведене **товарними межами** досліджуваного ринку є Послуги.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

- 55) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- 56) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов, місце провадження господарської діяльності - територія (або частина території) адміністративно-територіальної одиниці, де розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які приєднані до мереж здобувача ліцензії (ліцензіата) (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), які не мають ліцензії на розподіл електричної енергії, яку здобувач ліцензії (ліцензіат) зазначив у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку). Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані системи розподілу електричної енергії інших ліцензіатів з розподілу електричної енергії, то місце провадження діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, ліцензіата, та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж цього ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- 57) Відповідно до пункту 1 Постанови НКРЕКП №1440 місцем провадження Товариством ліцензованої господарської діяльності з розподілу електричної енергії є територія Дніпропетровської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством).
- 58) Отже, **територіальними межами** досліджуваного ринку є територія Дніпропетровської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж Товариства, як ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством) (далі – Територіальні межі).

3.5. Проміжок часу стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку - часові межі ринку

- 59) Відповідно до пункту 7.1. Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- 60) У пункті 1.3 Методики визначено, що часові межі ринку – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- 61) Зважаючи на те, що:
- договори про надання Послуг укладаються на 1 рік та вважаються продовженими на кожен наступний календарний рік, якщо за місяць до закінчення терміну дії договору жодна із сторін не заявить про припинення його дії або перегляд його умов;
 - дії, що оскаржуються Заявником, вчинялись Товариством у 2020 році
 - у 2020 році баланс попиту та пропозиції на досліджуваному ринку, а також його структура істотно не змінювались,
- часовими межами ринку Послуг визначено 2020 рік.**

3.6. Визначення потенційних конкурентів.

- 62) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- 63) Пунктом 1.3 Методики визначено, що *бар'єри вступу на ринок* – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- 64) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- 65) Бар'єрами для вступу нових учасників на досліджуваний ринок є економічні, технічні обмеження, пов'язані зі створенням інфраструктури, що забезпечуватиме транспортування електричної енергії від електроустановок її виробників або електроустановок оператора системи передачі до об'єктів (електроустановок) **споживачів**, та адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отриманням дозвільних документів.
- 66) Як зазначалося вище, з огляду на приписи статті 1, абзацу восьмою частини першої статті 5, Закону України «Про природні монополії»:
- розподіл електричної енергії (передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) є сферою діяльності суб'єктів природних монополій,
 - задоволення попиту на ринку, що перебуває у стані природної монополії є більш ефективним за умови відсутності конкуренції.
- 67) Наведене свідчить, що АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» здійснюючи ліцензовану господарську діяльність із розподілу електричної енергії, для забезпечення потреб

електроустановок споживачів, приєднаних до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні Товариства, не мало (та не має) конкурентів.

3.7. Установлення монопольного (домінуючого) становища.

- 68) Абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- 69) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», здійснюючи діяльність на досліджуваному ринку, не мало реальних та потенційних конкурентів, що пояснюється відсутністю можливості у інших суб'єктів господарювання надавати послуги з розподілу електричної енергії споживачам, які приєднані до системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж Товариства (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), у зв'язку з чим, немає потреби визначати загальний обсяг товару, що обертається на досліджуваному ринку та здійснювати розрахунок частки Товариства на ньому.
- 70) Таким чином, відповідно до положень абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» протягом 2020 року, займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж Товариства (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), як таке, що не мало жодного конкурента.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1 Законодавче та договірне врегулювання відносин між Товариством, як оператором системи розподілу, та споживачами.

- 71) Правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку електричної енергії визначені Законом України «Про ринок електричної енергії». Цей Закон регулює відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем, постачанням електричної енергії для забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам з урахуванням інтересів споживачів, розвитку ринкових відносин, мінімізації витрат на постачання електричної енергії та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище.
- 72) Основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними, визначаються, зокрема: Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309 (далі – Кодекс № 309), Кодексом систем розподілу затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310 (далі – Кодекс № 310), Кодексом комерційного обліку, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс № 311), а також Правилами № 312 (Правилами роздрібного ринку електричної енергії)
- 73) Згідно із пунктом 1.2.1. глави 1.2 розділу I Правил № 312, на роздрібному ринку електричної енергії споживання та використання електричної енергії для потреб електроустановки споживача здійснюється за умови забезпечення розподілу/передачі та продажу (постачання) електричної енергії на підставі договорів про розподіл/передачу, постачання електричної

енергії, надання послуг комерційного обліку, які укладаються відповідно до цих Правил, Кодексу системи передачі, Кодексу систем розподілу та Кодексу комерційного обліку.

- 74) Відповідно до Положень пункту 1.2.4. глави 1.2 розділу I Правил № 312 (у редакціях, що діяли у 2020 році), між оператором системи розподілу та кожним споживачем, електроустановки якого приєднані до мереж оператора системи розподілу, мав бути укладений договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, на основі Типового договору, який є додатком 3 до цих Правил (далі – Типовий договір).
- 75) Пунктом 1.1. Типового договору визначено, що договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, є публічним договором приєднання, який встановлює порядок та умови розподілу (передачі) електричної енергії споживачам як послуги Оператора системи.
- 76) Відповідно до приписів пункту 2.1.5 (пункту 2.1.4, у редакції чинній до 26.06.2020) глави 1.2 розділу I Правил № 312, договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії за ініціативою споживача або оператора системи відповідно до визначених цими Правилами випадків як правило, укладається шляхом приєднання споживача за заявою-приєднанням до розробленого оператором системи розподілу договору на умовах складеного оператором системи розподілу паспорта точки розподілу.
- 77) Розділом 12 Типового договору «Інші умови» (у редакціях чинних у 2020 році) визначено: «Інші умови можуть бути узгоджені сторонами в додатках до цього Договору, які є невід'ємними частинами цього Договору. Усі додатки, зміни та доповнення до цього Договору оформлюються сторонами письмово в паперовій формі, підписуються уповноваженими особами обох Сторін».
- 78) Пунктом 12.2 Типового договору (у редакції чинній після 26.06.2020) передбачено: «У зв'язку з внесенням змін або скасуванням нормативно-правових актів, що регулюють відносини між Оператором системи та Споживачем, Договір може бути змінений. У зв'язку з цим, сторони погоджуються з тим, що Оператор системи вносить відповідні зміни та доповнення до цього Договору та оприлюднює їх на власному веб-сайті. Якщо Споживач не ініціював розірвання цього Договору протягом одного місяця з моменту оприлюднення змін та доповнень до цього Договору, вважається, що Споживач погодився зі змінами до Договору з дати його оприлюднення на веб-сайті Оператора системи».
- 79) На підставі Типового договору, АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» розроблено Договір споживача про надання послуги з розподілу (передачі) електричної енергії (із додатками) (далі – Договір споживача), який розміщено на сайті Товариства за посиланням: <https://www.dtek-dnem.com.ua/ua/enter-contract>.
- 80) Вищезазначений Договір споживача є публічним договором приєднання. Законодавством не передбачено типової форми додатків до такого договору (окрім додатків 1, 2).
- 81) Згідно із статтею 634 Цивільного кодексу України, договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору.
- 82) Отже, умови, які вказані у додатках до Договору споживача (окрім додатків 1, 2), не є типовими, встановлюються АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» одноосібно, споживачі не мають можливості пропонувати свої умови до цих додатків.

- 83) Згідно із пунктом 5.3 Договору споживача, тариф (ціна) на послугу з розподілу (передачі) електричної енергії та терміни оплати послуги зазначаються у Додатку 4 «Порядок розрахунку».
- 84) Пунктом 3 Додатку 4 до Договору споживача (далі – Додаток 4) передбачалось, що розрахунки за послуги з розподілу електричної енергії здійснюються у грошовій формі за розрахунковий період, який становить один календарний місяць. На період до дати впровадження повномасштабного ринку електричної енергії, не побутовий споживач, звіти про покази засобів обліку може надавати у дати, встановлені договором про постачання електричної енергії, що діяв станом на 31.12.2018, до отримання окремого повідомлення від Оператора системи розподілу про зміну відповідної дати або за погодженням сторін.
- 85) Пунктом 4 Додатку 4 встановлювалось, що оплата послуг з розподілу електричної енергії здійснюється споживачем у формі попередньої оплати (крім побутових споживачів та суб'єктів господарювання, предметом діяльності яких є надання житлово-комунальних послуг населенню, у межах наданих населенню послуг, установ та організацій, які утримуються за рахунок коштів (внесків) населення), якщо інше не узгоджене сторонами.
- 86) Відповідно до пункту 6 Додатку 4, оплата послуг з розподілу електричної енергії здійснюється споживачем на підставі виставлених Оператором системи розподілу платіжних документів у строки, визначені в цих платіжних документах, які не можуть бути меншими за 5 днів з дня надання такого платіжного документа Споживачу.
- 87) Відповідно до пункту 5 Додатку 4, сума авансового платежу або попередньої оплати (якщо застосовується) визначається на основі фактичних значень обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період. Якщо авансовий платіж розраховується для споживача, фактичне значення обсягу розподіленої електричної енергії якого за попередній період дорівнює «0» (або для нових споживачів), сума авансового платежу або попередньої оплати визначається на основі розрахункових значень обсягу розподіленої електричної енергії на наступний період. У разі, якщо фактичні значення обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період є меншими ніж розмір очікуваних обсягів споживання на цей же попередній період, наданих споживачем, то визначення суми авансового платежу або попередньої оплати здійснюється на підставі очікуваних обсягів споживання електричної енергії на цей період.
- 88) Виходячи з вищенаведених умов Договору споживача, Товариство, у певних випадках, мало можливість:
- здійснювати нарахування авансових платежів за розподіл електричної енергії не на підставі обсягів споживання електричної енергії замовлених споживачем, а на основі фактичних значень обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період;
 - ототожнювати поняття «заборгованість по плановим рахункам» та «заборгованість за надані послуги з розподілу»;
 - як наслідок, припиняти надання послуг з розподілу споживачу який не має заборгованості за надані послуги з розподілу (посилаючись, при цьому на положення пунктів 11.5.2, 11.5.13 глави 11.5 розділу XI Кодексу систем розподілу відповідно до яких: одним з випадків припинення розподілу електричної енергії є несплата та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору про надання послуг з розподілу електричної енергії; ОСР має право відключати об'єкт Користувача від електричної мережі, у разі якщо Користувач не сплатив за **послуги з розподілу електричної енергії** у строки, визначені договором про надання послуг з розподілу електричної енергії).

- 89) Починаючи з 08.11.2020, пункт 5 Додатку 4 викладено у новій редакції, а саме «Сума попередньої оплати визначається на основі заявленого Споживачем на наступний розрахунковий період обсягу споживання електричної енергії, який відображається у продовженні Додатка 12 до Договору, з урахуванням відповідного тарифу на розподіл електричної енергії. Якщо попередня оплата розраховується для споживача, у якого відсутні заявлені на наступний розрахунковий період обсяги споживання електричної енергії, сума попередньої оплати визначається на основі фактичних значень обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період та за відповідним тарифом на розподіл електричної енергії».

4.2 Обставини справи

- 90) У липні 2020 року до Відділення надійшла скарга ТОВ «ВК «Альбатрос» у якій повідомлялось, про те, що АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», безпідставно відмовило Заявникові у зменшенні планових показників обсягів споживання електричної енергії до кінця 2020 року, а також те, що: *«Користуючись своїм монопольним становищем, АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» 01.07.2020 незаконно відключило приєднання 066345.01 та 066345.02 виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос», через наявність боргу, однак ТОВ «ВК «Альбатрос» не має заборгованості перед АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі».* Заявник також зазначав, що, на його думку, Товариство, у такий спосіб, намагалося, змусити ТОВ «ВК «Альбатрос», сплатити авансові платежі за очікувані обсяги надання послуг із розподілу електроенергії у майбутньому періоді, у завищеному розмірі.
- 91) З матеріалів справи вбачається, що на момент подання вищезгаданої скарги, ТОВ «ВК «Альбатрос» було споживачем електричної енергії, що використовувалась ним для задоволення потреб електроустановок, задіяних у процесі виробництва товарної продукції.
- 92) Відносини між АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (як оператором системи розподілу) та ТОВ «ВК «Альбатрос» (як споживачем), зокрема у січні – серпні 2020 року були врегульовані Договором споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії (далі - Договір), відповідно до пункту 2.1. якого, оператор системи розподілу надає споживачу послуги з розподілу (передачі) електричної енергії, параметри якості якої відповідають показникам, визначеним Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, та Кодексом систем розподілу, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310, за об'єктом, технічні параметри якого фіксуються в Паспорті точки/точок розподілу за об'єктом споживача, який є додатком 2 до договору, та в особовому рахунку споживача, облікових базах даних оператора системи розподілу (у листуванні Товариства Договір згадується, як «Договір по особовому рахунку № **[інформація доступ до якої обмежено]**»).
- Згідно з Додатком 2 до Договору, ТОВ «ВК «Альбатрос» присвоєно Енергетичний ідентифікаційний код точки/точок розподілу **[інформація доступ до якої обмежено]**.
- 93) Електроживлення електроустановок ТОВ «ВК «Альбатрос», розташованих за адресою: **[інформація доступ до якої обмежено]**, здійснюється від технологічних електричних мереж – **Особа 1 [інформація доступ до якої обмежено]** (далі – Основний споживач), відповідно до Додатку 7 до Договору (Однолінійна схема (схема електропостачання споживача із зазначенням ліній, що живлять електроустановки споживача і їх точок приєднання). Додаток 7 до Договору передбачає, що для електроживлення електроустановок споживача використовується дві лінії живлення, відключення яких здійснюється шляхом відключення комірок **[інформація доступ до якої обмежено]**. У листуванні Товариства вказані лінії живлення вказуються, як **[інформація доступ до якої обмежено]**.

- 94) Згідно із пунктом 5.3. Договору, тариф (ціна) на послугу з розподілу (передачі) електричної енергії та терміни оплати послуги зазначаються в додатку 4 «Порядок розрахунків».
- 95) Пунктом 3 додатку 4 до Договору (далі Додаток 4) визначено, що розрахунки за послуги з розподілу електричної енергії здійснюються у грошовій формі за розрахунковий період, який становить один календарний місяць. На період до дати впровадження повномасштабного ринку електричної енергії, не побутовий споживач звіти про покази засобів обліку може надавати у дати, встановлені договором про постачання електричної енергії, що діяв станом на 31.12.2018, до отримання окремого повідомлення від Оператора системи розподілу про зміну відповідної дати або за погодженням сторін.
- 96) Пунктом 4 Додатку 4 встановлено, що оплата послуг з розподілу електричної енергії здійснюється споживачем у формі попередньої оплати (крім побутових споживачів та суб'єктів господарювання, предметом діяльності яких є надання житлово-комунальних послуг населенню, у межах наданих населенню послуг, установ та організацій, які утримуються за рахунок коштів (внесків) населення), якщо інше не узгоджене сторонами.
- 97) Відповідно до пункту 5 Додатку 4, сума авансового платежу або попередньої оплати (якщо застосовується) визначається на основі фактичних значень обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період. Якщо авансовий платіж розраховується для споживача, фактичне значення обсягу розподіленої електричної енергії якого за попередній період дорівнює "0" (або для нових споживачів), сума авансового платежу або попередньої оплати визначається на основі розрахункових значень обсягу розподіленої електричної енергії на наступний період. У разі, якщо фактичні значення обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період є меншими, ніж розмір очікуваних обсягів споживання на цей же попередній період, наданих споживачем, то визначення суми авансового платежу або попередньої оплати здійснюється на підставі очікуваних обсягів споживання електричної енергії на цей період.
- 98) Відповідно до пункту 6 Додатку 4, оплата послуг з розподілу електричної енергії здійснюється споживачем на підставі виставлених оператором системи розподілу платіжних документів у строки, визначені в цих платіжних документах, які не можуть бути меншими за 5 днів з дня надання такого платіжного документа споживачу.
- 99) Нижченаведеними положеннями Правил 312 передбачено, що в кінці кожного року споживач повинен надати оператору системи розподілу інформацію щодо розміру очікуваного споживання електричної енергії.
Так, пунктом 2.4.3 Правил 312 встановлено:
- «Відомості про обсяги очікуваного споживання електричної енергії в наступному році з помісячним або поквартальним розподілом подаються всіма споживачами (крім побутових) оператору системи у термін, обумовлений договором, у порядку, встановленому Кодексом систем розподілу.
Щодо об'єктів побутових споживачів, а також у разі ненадання непобутовим споживачем зазначених відомостей про обсяги очікуваного споживання електричної енергії в наступному році з помісячним або поквартальним розподілом у встановлений договором термін, розмір очікуваного споживання електричної енергії на наступний рік визначається оператором системи за фактичними обсягами споживання у відповідних періодах поточного року, що минули, та у відповідних періодах минулого року, які відповідають майбутнім періодам поточного року.
Обсяги очікуваного споживання повинні об'єктивно відображати прогнозоване споживання електроенергії або бути максимально наближеними до фактичних обсягів споживання у

відповідних періодах поточного року, що минули, та у відповідних періодах минулого року, які відповідають майбутнім періодам поточного року».

- 100) Пунктом 3 додатку 12 Договору передбачено, що відомості про обсяги очікуваного споживання електричної енергії в наступному році з помісячним (поквартальним) розподілом надаються Оператору системи розподілу до 01 вересня поточного року всіма споживачами (крім побутових). Згідно із пунктом 12.1. Кодексу систем розподілу: - «Обсяг, формат та порядок передачі (отримання) інформації між сторонами інформаційного обміну визначається відповідно до договорів (включаючи договори приєднання), відповідних розділів типових договорів щодо надання послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та інших договорів або документів, які мають вищу юридичну силу».
- 101) Постановою Кабінету міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» у межах України було введено карантин та накладено певні обмеження як на фізичних так і на юридичних осіб. Дія карантину, встановленого цією постановою, продовжувалась на всій території України згідно з постановами Кабінету міністрів України № 392 від 20.05.2020, № 500 від 17.06.2020.
- 102) Як вказував Заявник, внаслідок введення карантину, обсяги виробництва продукції, яку він випускав суттєво зменшились, у зв'язку з чим Заявником було прийнято рішення зменшити обсяги споживання електричної енергії.
- 103) Заявник, звернувся до Товариства із листом №36 від 24.04.2020, у якому, у зв'язку зі зменшенням запланованих обсягів виробництва у травні 2020 року, просив «...скоригувати плановий обсяг споживання електричної енергії на травень 2020 р. з 1064026 кВт до 80000 кВт».
- 104) Товариство цей лист задовольнило, що підтверджується виставленим Заявникові рахунком на оплату від 01.06.2020 № 11/066345/5/1, із скоригованим обсягом споживання електроенергії.
- 105) В подальшому Заявник знову звернувся до Товариства із листом № 50 від 26.05.2020, в якому просив здійснити коригування лімітів планового споживання електричної енергії до кінця 2020 року, зокрема у червні 2020 року з 1008000 кВт/год до 10000 кВт/год.
- 106) Товариство, листом від 05.06.2020 № 22867/1001, відмовило Заявнику у коригуванні лімітів планового споживання електричної енергії до кінця 2020 року посилаючись на те, що коригування лімітів планового споживання на червень-грудень 2020 року можливе лише до фактичного обсягу споживання електричної енергії у аналогічному періоді 2019 року, який у червні – грудні 2019 року становив не менше ніж 6 622 424 кВт*год.
- 107) Так, у вищезгаданому листі (від 05.06.2020 № 22867/1001) Товариство, зокрема, зазначило таке: *«... прогнозні споживання електричної енергії на наступні планові періоди повинні бути не менш ніж обсяги фактичного споживання в аналогічному періоді минулого року. З огляду на вищезазначене, коригування лімітів планового споживання на червень-грудень 2020 року можливе лише до фактичного обсягу споживання електричної енергії у 2019 році, а саме: з червня по грудень місяць - не менше ніж 6 622 424 кВт*г. ...»*
- 108) Двадцять п'ятого травня 2020 року Товариство виставило Заявникові рахунок №111/066345/6/1 на сплату планового нарахування за розподіл електроенергії у червні 2020 року на суму 643 695,54 грн. за очікуваний обсяг споживання 1042579 кВт*год. Цей рахунок Заявник оплатив частково на суму 10 000, 00 грн, що підтверджується платіжним дорученням №2046 від 26.05.2020. Вказану оплату Заявник здійснив з урахуванням поданої ним заявки про коригування планового споживання електричної енергії до 10 000 кВт*год.

- 109) У подальшому, Товариство направило Заявнику попередження про припинення розподілу електроенергії № 066345/1019739506/2020 від 11.06.2020, де підставою припинення розподілу вказано несплату Заявником нескоригованого планового нарахування за розподіл електроенергії за червень 2020 року (У відповідній позиції попередження вказано: вид заборгованості - розподіл електроенергії, сума з урахуванням ПДВ - 630974,26 грн).
- 110) Першого липня 2020 року о 9:45, на вимогу Товариства від 30.06.2020 № 25095/1001, оперативний персонал Основного споживача (**Особа 1 [інформація доступ до якої обмежена]**) здійснив відключення фідерів **[інформація доступ до якої обмежена]**, від яких живляться електроустановки ТОВ «ВК «Альбатрос», що підтверджується листом Основного споживача від 01.07.2020 № 215.
- 111) У вищезазначеній вимозі Товариства (щодо відключення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос») зокрема, зазначалось, що ця вимога: «Складена у зв'язку із наявністю дебіторської заборгованості перед АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» у ТОВ «АЛЬБАТРОС...».
- 112) Заявник повторно звернувся до Товариства з листом від 24.06.2020 № 57 у якому, зокрема, зазначив: «... **просимо** Вас змінити заявлені обсяги очікуваного споживання електричної енергії на наступні:
- червень 2020 з 1008000кВт до 10000кВт;
 - липень 2020 з 1041600кВт до 20000кВт;
 - серпень 2020 з 1041600кВт до 20000кВт;
 - вересень 2020 з 1008000кВт до 20000кВт;
 - жовтень 2020 з 1041600кВт до 20000кВт;
 - листопад 2020 з 1008000кВт до 20000кВт;
 - грудень 2020 з 1041600кВт до 20000кВт ...»
- 113) Відповідаючи на вищевказаний лист, Товариство, листом від 06.07.2020 №25750/1001, повідомило Заявникові таке: «У відповідь на Ваше звернення у договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії (далі – Договір), а саме коригування лімітів споживання електричної енергії на кінець 2020 року АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі» повідомляє наступне. Відповідно до вимог Кодексу систем розподілу та правил роздрібного ринку електричної енергії внесено зміни у договір по особовому рахунку № 066345». Отже, сторони, шляхом обміну листами, погодили відповідні договірні умови
- 114) Заявник листом від 05.08.2020 № 76 звернувся до Товариства з проханням відновити електроживлення у зв'язку з відсутністю заборгованості.
- 115) Товариство, на вимогу Відділення, листом від 20.08.2020 № 31477/1001, повідомило, що відновлення електроживлення електроустановок Заявника відбулось 10.08.2020 згідно з п. 7.12 Правил 312, у порядку визначеному Кодексом системи передачі та Кодексом системи розподілу, після здійснення коригування договірної величини споживання та письмового звернення споживача, щодо відновлення розподілу електричної енергії.
- 116) Тобто, Товариство відновило електроживлення електроустановок Заявника, хоча він не усунув причини, які Товариство вказувало, як підставу відключення, а саме не сплатив виставлений Товариством авансовий рахунок за очікувані обсяги надання послуг із розподілу електричної енергії у розмірі 630974,26 грн).
- 117) Електроживлення приєднань Заявника **[інформація доступ до якої обмежена]** та **[інформація доступ до якої обмежена]** (лінії живлення, що використовуються для електроживлення електроустановок Заявника згідно із Додатком 7 до Договору) було поновлено оперативним

персоналом Основного споживача **10.08.2020** о 09.год. 15 хв., що підтверджується матеріалами відповідного листування, які Товариство надало Відділенню листом від 20.08.2020 № 31477/1001.

- 118) Вищенаведене свідчить, що знеструмлення електроустановок Заявника тривало з 01.07.2020 до 10.08.2020.
- 119) Таке знеструмлення електроустановок, як вказує Заявник, унеможливило їх використання для випуску товарної продукції, ускладнило виконання Заявником договірних зобов'язань, призвело до непродуктивних фінансових витрат Заявника, що свідчить про ущемлення інтересів останнього.
- 120) Відповідно до п. 7.5. Правил 312, припинення повністю або частково постачання електричної енергії споживачу здійснюється:
 - 1) оператором системи за умови попередження споживача не пізніше ніж за 5 робочих днів до дня відключення у разі, зокрема, недопущення уповноважених представників оператора системи до електроустановок споживача, пристроїв релейного захисту, автоматики і зв'язку, які забезпечують регулювання навантаження в енергосистемі, та/або розрахункових засобів комерційного обліку електричної енергії, що розташовані на території споживача; заборгованості за надані послуги з розподілу (передачі) електричної енергії відповідно до умов договору з оператором системи;
 - 2) електропостачальником за умови попередження споживача не пізніше ніж за 10 робочих днів до дня відключення у разі, зокрема, заборгованості з оплати за спожиту електричну енергію відповідно до умов договору з електропостачальником; недопущення уповноважених представників електропостачальника до розрахункових засобів комерційного обліку електричної енергії, що розташовані на території споживача.

Якщо підставою для припинення постачання електричної енергії є заборгованість споживача перед відповідним учасником роздрібного ринку, у попередженні про припинення постачання електричної енергії додатково зазначається сума заборгованості за відповідним договором та період, за який ця заборгованість виникла.
- 121) У вищезгаданому попередженні про припинення розподілу електроенергії № 066345/1019739506/2020 від 11.06.2020, яке Товариство направило Заявнику, в колонці із назвою «Період, за який виникла заборгованість» відсутня інформація про період, за який виникла заборгованість Заявника перед Товариством.
- 122) Отже, як вбачається з матеріалів справи, станом на момент складання попередження про припинення розподілу електроенергії № 066345/1019739506/2020 від 11.06.2020 заборгованість у Заявника перед Товариством за надані послуги з розподілу електричної була відсутня, а підставою для припинення розподілу електричної енергії стала саме несплата рахунку №111/066345/6/1 за червень 2020 року, який було виставлено на оплату авансового платежу за очікуваний обсяг споживання послуг із розподілу електроенергії у наступному розрахунковому періоді (який не був скоригований Товариством за зверненням Заявника).
- 123) Відсутність у Заявника, станом на: 11.06.2020 (дата направлення Товариством Заявникові попередження про припинення розподілу електричної енергії № 066345/1019739506/2020) та 01.07.2020 (дата відключення електроустановок Заявника оперативним персоналом основного споживача на вимогу Товариства від 30.06.2020 № 25095/1001) заборгованості за спожиту електроенергію (за надані послуги з її розподілу) підтверджено матеріалами, які Заявник надав Відділенню листом від 09.02.2022 № 09.02 (копії виставлених Товариством рахунків, банківських виписок тощо за січень – червень 2020 року).
- 124) Вищенаведене свідчить, що у даному випадку, Товариство діяло не у спосіб визначений законодавством, що регулює відносини у сфері розподілу електричної енергії, оскільки,

відповідно до положень пункту 7.5. Правил 312, припинення повністю або частково постачання електричної енергії споживачу здійснюється у разі наявності заборгованості з оплати за спожиту електричну енергію або за надані послуги з розподілу (передачі) електричної енергії відповідно до умов договору з оператором системи розподілу.

- 125) Протиправність дій Товариства, які полягали у наданні Основному споживачу безпідставної вимоги щодо відключення від електроживлення виробничих приміщень Заявника, з подальшим припиненням останньому розподілу електричної енергії, підтверджено рішенням господарського суду Дніпропетровської області від 07.04.2021 у справі № 904/3942/20, яке, у відповідній частині, було залишено без змін постановою Центрального апеляційного господарського суду 19.10.2021 у справі № 904/3942/20 та набрало законної сили. Так, суди першої та апеляційної інстанцій, встановивши факт відсутності у ТОВ «ВК «Альбатрос», заборгованості перед Товариством за надані послуги з розподілу електричної енергії, станом на день складання попередження про припинення розподілу електроенергії ТОВ «ВК «Альбатрос», № 066345/1019739506/2020 від 11.06.2020, та застосовувавши до спірних відносин положення пункту 7.5 Правил 312, дійшли висновку, що дії ТОВ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», в даній ситуації, були неправомірними, оскільки припинення розподілу електроенергії Заявникові відбулось за умов відсутності у нього заборгованості за надані послуги з розподілу електроенергії.
- 126) Крім того, за висновком НКРЕКП, викладеним у листі від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20, який адресовано ТОВ «ВК «АЛЬБАТРОС», АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», Відділу НКРЕКП у Дніпропетровській області: «АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» має здійснити корегування планових обсягів споживання для ТОВ «ВК «Альбатрос» відповідно до заявки споживача на поточний рік та має скасувати виставлений авансовий платіж за червень 2020 року та здійснити перерахунок відповідно до вимог чинного законодавства». У цьому листі також наголошено на необхідності безоплатного відновлення постачання електричної енергії до об'єкта ТОВ «ВК «Альбатрос» та зазначено, що, відповідно до п. 4.17 Правил 312, у випадку несвоєчасної оплати передбачених договором платежів *відключення електроустановки може застосовуватися лише у разі несплати використаної (спожитої) електроенергії*. У вищезгаданому листі НКРЕКП, також вказано, що: «...показники минулого року приймаються, як розмір очікуваного споживання електричної енергії лише у разі ненадання споживачем відомостей про обсяги очікуваного споживання електричної енергії на поточний рік. Крім того відмова у коригуванні є безпідставною, так як вимогами чинного не передбачено умова коригування планового показника споживання в залежності від попереднього року».
- 127) Отже, враховуючи зазначене, дії АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі», як оператора системи розподілу, що полягали у наданні **Особа 1 [інформація доступ до якої обмежена]**, як основному споживачу, безпідставної вимоги щодо відключення від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос», з послідовним припиненням розподілу електричної енергії Споживачу, були неправомірними, оскільки відповідно до пункту 7.5. Правил № 312 припинення повністю або частково постачання електричної енергії споживачу здійснюється Оператором системи розподілу, зокрема, у разі наявності заборгованості за надані послуги з розподілу (передачі) електричної енергії відповідно до умов договору з оператором системи, якої у Споживача на момент виникнення спірних відносин не було, що підтверджено рішеннями суду першої та апеляційної інстанцій, а також висновком НКРЕКП.

4.3 Негативні наслідки дій Відповідача

- 128) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнаються, зокрема дії, які призвели або можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку або до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- 129) Матеріалами справи підтверджено, що Товариство, займаючи монопольне становище на ринку Послуг у визначених Територіальних межах, має можливість, виходячи з власних інтересів, безпідставно відмовляти споживачам у корегуванні планових обсягів споживання електричної енергії, відключати певного споживача від електричних мереж у разі, якщо він не сплатив здійснені Товариством планові нарахування, за розподіл електричної енергії у майбутньому періоді (які можуть бути необґрунтовано завищеними).
- 130) Відзначимо, що Товариство, у разі виникнення спорів та розбіжностей зі споживачами Послуг, зокрема, щодо розмірів авансових платежів за очікувані обсяги споживання послуг з розподілу електричної енергії, не позбавлене права вирішувати відповідні спірні питання шляхом звернення до суду у порядку визначеному чинним законодавством.
- 131) Натомість, в даному випадку, Товариство, з метою вирішення, на свою користь, спору, що виник між ним та Заявником, використало ринкову владу та протиправно знеструмило виробничі приміщення Заявника, який не мав альтернативи щодо отримання послуг з розподілу електричної енергії, у зв'язку з тим, що Заявник повністю не сплатив виставлений Товариством рахунок за очікувані обсяги споживання послуг з розподілу електричної енергії у майбутньому розрахунковому періоді, бо вважав розмір цих нарахувань необґрунтовано завищеним.
- 132) Дії Товариства щодо надання Основному споживачу, безпідставної вимоги щодо відключення від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос», з послідовним припиненням розподілу електричної енергії для забезпечення потреб електроустановок ТОВ «ВК «Альбатрос», у зв'язку із не оплатою останнім рахунку Товариства № 111/066345/6/1 на сплату планового нарахування за розподіл електроенергії у червні 2020 року, яке ТОВ «ВК «Альбатрос» вважало необґрунтовано завищеним, призвели до ущемлення інтересів Заявника, оскільки, це зупинило випуск товарної продукції на час знеструмлення, ускладнило виконання Заявником договірних зобов'язань, призвело до непродуктивних витрат Заявника та погіршення його фінансового стану.

4.4. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- 133) За відсутності у Заявника (інших споживачів) альтернативного джерела отримання послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), Товариство є єдиним надавачем таких послуг, з яким споживач повинен вступити в договірні відносини з метою одержання цих послуг.
- 134) За таких обставин споживачі (замовники) потребують правового захисту, оскільки ринковий механізм з достатнім рівнем конкуренції не діє, а тому не може захистити їх права. За відсутності розвинутої конкуренції на вказаному ринку, споживачі (замовники) вимушені погоджуватись з умовами монополіста, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

- 135) Така поведінка Товариства була б неможливою за умови існування значної конкуренції на ринку Послуг у визначених Територіальних межах, оскільки споживачі мали б можливість вибору між декількома надавачами послуг і, у разі ущемлення їх інтересів одним з надавачів, обирали б іншого надавача таких послуг.
- 136) При цьому, суб'єкти господарювання – надавачі вказаних послуг змагалися б між собою, з метою залучення більшої кількості споживачів, в тому числі й шляхом чіткого дотримання норм законодавства.

4.5. Правова кваліфікація дій Відповідача

- 137) Таким чином, дії АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», яке протягом 2020 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг у визначених Територіальних межах, які полягали у відключенні 01.07.2020 від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос» (шляхом надання **Особа 1** [інформація доступ до якої обмежена] вимоги про відключення) з послідуєчим припиненням розподілу електричної енергії, за відсутності заборгованості за надані послуги з розподілу електричної енергії, усупереч вимогам пункту 7.5. Правил роздрібного ринку електричної енергії, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ.

- 138) Копію подання від 27.07.2023 №54-03/101п з попередніми висновками у справі №54/5-22 надіслано: Відповідачу (листом Відділення від 04.08.2023 № 54-02/1594); Заявнику (листом Відділення від 08.08.2023 № 54-02/1612).
- 139) Від Заявника будь-яких пояснень, зауважень, заперечень стосовно подання з попередніми висновками у справі № 54/5-22 не надійшло.
- 140) Товариство надало Відділенню письмові зауваження та заперечення до подання з попередніми висновками у справі № 54/5-22, оформлені листом від 18.08.2023 № 18/08-23 юр «Реагування на подання № 54-03/101п від 27.07.2023 у справі № 54/5-22», у якому, зокрема, зазначило, що, в даному випадку, правомірно припинило розподіл електричної енергії споживачу ТОВ «ВК «Альбатрос» (який мав заборгованість за послуги з розподілу електроенергії по плановим рахункам) за умови додержання вимог встановлених чинним законодавством України у сфері електроенергетики.

Тому, на думку Товариства: «В діях АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», які полягали у відключенні 01.07.2020 від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос» з послідуєчим припиненням розподілу електричної енергії, відсутні порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 ЗУ «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, отже справа № 54/5-22 підлягає закриттю».

- 141) В обґрунтування своєї позиції Товариство посилається на положення пункту 7.5 ПРРЕЕ, пункту 11.5.13 Кодексу систем розподілу, Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії (з додатками). Вказує, що суди першої та апеляційної інстанцій, під час розгляду судової справи, предметом доказування у якій була наявність підстав для визнання

незаконними дій Товариства із припинення розподілу електричної енергії ТОВ «ВК «Альбатрос», не звернули уваги на ці положення, та через це дійшли помилкового висновку про неправомірність дій АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ».

Також Товариство наголошує, що лист НКРЕКП від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20 «носить лише рекомендаційний характер, а не директивно - визначальний», «не створює юридичних наслідків», оскільки листи це службова кореспонденція, вони не є нормативно- правовими актами, не повинні містити нових правових норм, які зачіпають права, свободи, інтереси громадян та юридичних осіб.

- 142) Наведені заперечення та зауваження не спростовують фактичних обставин, встановлених під час збору та аналізу доказів у справі № 54/5-22, та за своїм змістом є оціночними судженнями, які не можуть бути взяті до уваги з огляду на таке.
- 143) Матеріалами справи підтверджено, що Товариство відновило електроживлення електроустановок Заявника (як зазначено у листі Товариства від 20.08.2020 № 31477/1001) після здійснення коригування договірної величини споживання), хоча Заявник не усунув причини, які вказувались Товариством, як підстави відключення, а саме не сплатив виставлений Товариством авансовий рахунок за очікувані обсяги надання послуг із розподілу електричної енергії у розмірі 630974,26 грн.
- 144) Тобто, Товариство не мало законодавчо визначеного зобов'язання припинити електроживлення виробничих приміщень Заявника. Питання коригування величини обсягів очікуваного споживання електричної енергії могло бути вирішене в рамках договірної процедури, однак, Товариство відмовилось від такого врегулювання та вдалося до використання ринкової влади.
- 145) Як зазначалося вище, умови, передбачені пунктом 5 Додатку 4 до Договору споживача (в редакції, що діяла до 08.11.2020), на які Товариство посилається в обґрунтування своєї позиції, не є типовими та встановлені Товариством одноосібно. Виходячи з цих умов Товариство мало можливість: здійснювати нарахування авансових платежів за розподіл електричної енергії не на підставі обсягів споживання електричної енергії замовлених споживачем, а на основі фактичних значень обсягу розподіленої електричної енергії за відповідний попередній період; ототожнювати поняття «заборгованість по плановим рахункам» та «заборгованість за надані послуги з розподілу» та, як наслідок, припинити надання послуг з розподілу за відсутності у споживача заборгованості за надані послуги (посилаючись, при цьому на положення глави 11.5 розділу XI Кодексу систем розподілу, які передбачають наявність у оператора системи розподілу права відключати об'єкт Користувача від електричної мережі, у разі якщо Користувач не сплатив за послуги з розподілу електричної енергії у строки, визначені договором).
- 146) Рішенням господарського суду Дніпропетровської області від 07.04.2021 у справі № 904/3942/20, залишеним без змін у відповідній частині, постановою Центрального апеляційного господарського суду 19.10.2021 у цій справі, встановлено, що дії ТОВ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», в даній ситуації, були неправомірними, оскільки припинення розподілу електроенергії Заявникові відбулось за умов відсутності у нього заборгованості за надані послуги з розподілу електроенергії.
Вказані судові рішення набрали законної сили, а тому, відповідно до положень частини другої статті 13 Закону України «Про судову систему і статус суддів», є обов'язковими до виконання всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України.
При цьому, Товариство, як сторона у судовій справі № 904/3942/20, не було позбавлене права оскаржити ці рішення у порядку визначеному законодавством.

Товариством не надано доказів скасування вищезгаданих судових рішень у встановленому порядку

- 147) Стосовно листа НКРЕКП від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20, слід зауважити наступне.
- 148) Цей, лист, як вбачається з його змісту, є письмовою відповіддю НКРЕКП (як державного органу, що має статус Регулятора відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг») на звернення ТОВ «ВК «Альбатрос» від 23.07.2020 № 23/07, яке, у свою чергу, є заявою, поданою відповідно до Правил розгляду звернень споживачів щодо дій суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та врегулювання спорів, затверджених постановою НКРЕКП від 02.07.2019 № 1333 (далі - Правила).
- 149) Згідно з положеннями статті 21 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»: «Регулятор розглядає скарги споживачів щодо порушення їхніх прав та інтересів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, або суб'єктами, що належать до особливої групи споживачів, а також вирішує спори, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг...».
- 150) Відповідно до положень пунктів 4.1.-4.7. глави 4 Правил, НКРЕКП, після одержання заяви споживача, за результатом розгляду отриманої від суб'єкта господарювання відповіді, зокрема, направляє заявнику письмову відповідь про результати розгляду його заяви та зобов'язує суб'єкта господарювання усунути порушення, якщо за результатами розгляду його пояснень та наданих матеріалів НКРЕКП вбачає у діях суб'єкта господарювання недотримання вимог законодавства та/або ліцензійних умов, які порушують охоронювані законом права та інтереси заявника. Суб'єкт господарювання зобов'язаний повідомити НКРЕКП про усунення порушень у строк, встановлений вимогою;

Згідно із пунктом 4.8. глави 4 Правил, якщо суб'єкт господарювання у встановлений строк не повідомив НКРЕКП або повідомив про невиконання направленого НКРЕКП зобов'язання усунути порушення законодавства та/або ліцензійних умов чи заявник повторно звернувся до НКРЕКП та повідомив про те, що порушення, що мало бути усунуте суб'єктом господарювання, цим суб'єктом не усунуто, відповідний підрозділ готує та передає таке звернення та матеріали структурному підрозділу з проведення перевірок з метою здійснення заходів державного контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.
- 151) Тобто, лист НКРЕКП від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20 (адресований: ТОВ «ВК «Альбатрос», ТОВ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», Відділу НКРЕКП у Дніпропетровській області) є письмовою відповіддю НКРЕКП (як уповноваженого державного органу) на заяву ТОВ «ВК «Альбатрос» (як споживача, що звернувся до НКРЕКП, у порядку встановленому Правилами), що містить зобов'язання ТОВ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», усунути порушення. Юридичними наслідками невиконання цього зобов'язання, передбаченими пунктом 4.8. глави 4 Правил, є здійснення заходів державного контролю за діяльністю Товариства.
- 152) Наведене свідчить, що твердження ТОВ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» про те, що лист НКРЕКП від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20 носить лише рекомендаційний характер та не створює юридичних наслідків, не є коректним, не ґрунтується на приписах чинного законодавства та фактичних обставинах.

- 153) Відзначимо, що направлення цього листа є дією суб'єкта владних повноважень, вчиненою на виконання владних управлінських функцій, яка може бути оскаржена у порядку визначеному Кодексом адміністративного судочинства України. Відповідачем не надано доказів визнання дій НКРЕКП щодо направлення листа від 07.10.2020 № 10528/20.2/7-20 протиправними.
- 154) Ураховуючи викладене, надані Відповідачем зауваження та заперечення не спростовують висновків Відділення щодо вчинення Товариством порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- 155) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а запереченнями та поясненнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що:
- АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», протягом 2020 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), як таке, що не мало жодного конкурента,
 - дії АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», які полягали у відключенні 01.07.2020 від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос» (шляхом надання **Особа I [інформація доступ до якої обмежена]** вимоги про відключення) з послідовним припиненням розподілу електричної енергії, за відсутності заборгованості за надані послуги з розподілу електричної енергії, у супереччя вимогам пункту 7.5. Правил роздрібного ринку електричної енергії, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- 156) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- 157) Відповідно до інформації АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», наданої листом від 20.06.2023 №.31797/1001 дохід (виручка) Товариства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік становить **[інформація доступ до якої обмежена]**.
- 158) При визначення розміру штрафу враховано наступне:
- безпідставне знеструмлення електроустановок Заявника тривало з 01.07.2020 по 10.08.2020;
 - електроживлення електроустановок Заявника Товариством відновлено;
 - товариство здійснило коригування лімітів очікуваного споживання електричної енергії до кінця 2020 року Заявником відповідно до заявки останнього у липні 2020 року;

- під час розгляду справи Товариство співпрацювало з Відділенням, що сприяло з'ясуванню обставин справи.

Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5 зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація доступ до якої обмежена]), відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом 2020 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), як таке, що не мало жодного конкурента.

2. Визнати дії АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація доступ до якої обмежена]), які полягали у відключенні 01.07.2020 від електроживлення виробничих приміщень ТОВ «ВК «Альбатрос» (шляхом надання **Особа 1** [інформація доступ до якої обмежена] вимоги про відключення) з послідовним припиненням розподілу електричної енергії, за відсутності заборгованості за надані послуги з розподілу електричної енергії, у супереч вимогам пункту 7.5. Правил роздрібного ринку електричної енергії, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним домінуючим становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії на території Дніпропетровської області, в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (з якими укладені відповідні договори згідно з законодавством), шляхом вчинення дій що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація доступ до якої обмежена]) штраф у розмірі 5000 (п'ять тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії:

Лариса ГРЕЧАНА